

RINGKASAN EKSEKUTIF

1.0 Keluaran Graduan dan Kadar Respons Kajian 2009

- 1.1 Sebanyak 194,221 graduan telah dikeluarkan oleh 214 IPT yang mengambil bahagian dalam Kajian Pengesanan Graduan 2009. Sejumlah 157,199 graduan telah menyertai kajian ini menjadikan kadar respons sebanyak 80.9 peratus.
- 1.2 Kadar respons graduan mengikut institusi ialah IPTA (90.6 peratus), IPTS (55.7 peratus), politeknik (81.6 peratus) dan kolej komuniti (82.9 peratus).
- 1.3 Kadar respons tertinggi mengikut peringkat pengajian pula ialah 88.7 peratus dalam kalangan graduan ijazah pertama, diikuti graduan diploma (75.9 peratus), graduan sarjana (75.2 peratus), graduan sijil (71.9 peratus) dan graduan Ph.D (65.5 peratus).
- 1.4 Dari sudut bidang pengajian utama, kadar respons tertinggi, 82.7 peratus, ialah dalam kalangan lulusan bidang sastera dan sains sosial, diikuti lulusan bidang teknik (82.6 peratus), pendidikan (80.2 peratus), sains (77.7 peratus), serta teknologi maklumat dan komunikasi (72.6 peratus).
- 1.5 Sebahagian besar responden, 82.8 peratus, berada dalam kumpulan umur 21–25 tahun.

2.0 Status Pekerjaan Graduan Warganegara

- 2.1 Komposisi terbesar responden semua peringkat pengajian, 45.1 peratus, ialah graduan yang bekerja. Kumpulan kedua terbesar ialah graduan belum bekerja (26.7 peratus), diikuti graduan melanjutkan pengajian (18.4 peratus), graduan yang menunggu penempatan pekerjaan (7.6 peratus) dan graduan yang sedang mengikuti latihan peningkatan kemahiran (2.2 peratus).
- 2.2 Kajian pada peringkat pengajian menunjukkan kadar bekerja dalam kalangan graduan Ph.D adalah yang tertinggi, iaitu 95.3 peratus. Ini diikuti oleh graduan sarjana (86.6 peratus), graduan ijazah pertama (49.2 peratus), lulusan sijil (47.0 peratus) dan lulusan diploma (31.6 peratus).
- 2.3 Manakala penelitian dari sudut bidang pengajian utama mendapati kadar bekerja tertinggi ialah dalam kalangan lulusan bidang pendidikan, iaitu 50.3 peratus. Ini diikuti oleh lulusan bidang teknologi maklumat dan komunikasi (47.5 peratus), bidang teknik (45.5 peratus), sains (44.1 peratus), serta sastera dan sains sosial (43.5 peratus).
- 2.4 Dalam konteks jantina, kadar bekerja graduan lelaki lebih tinggi daripada kadar bekerja graduan perempuan, iaitu masing-masing 48.6 peratus dan 42.8 peratus.

3.0 Maklumat Pekerjaan Graduan Warganegara

Kumpulan Pekerjaan

- 3.1 Sebanyak 44.5 peratus daripada 69,954 responden yang bekerja tergolong dalam kumpulan profesional. Selainnya ialah kumpulan perkeranian (18.8 peratus), juruteknik dan profesional berkaitan (16.8 peratus), serta pekerja perkhemmatan dan jualan (9.6 peratus). Tinjauan

Ringkasan Eksekutif

pada peringkat pengajian mendapati 93.5 peratus graduan Ph.D bekerja dalam kumpulan profesional, diikuti graduan sarjana (78.9 peratus) dan lulusan ijazah pertama (56.7 peratus). Manakala kelompok terbesar graduan diploma yang bekerja, iaitu 31.7 peratus, adalah dalam kumpulan juruteknik dan profesional berkaitan. Kumpulan terbesar lulusan sijil yang bekerja, 26.4 peratus, adalah dalam kumpulan perkeranian.

Taraf Pekerjaan

- 3.2 Kelompok terbesar graduan yang bekerja, iaitu 58.0 peratus, mempunyai pekerjaan bertaraf tetap. Kelompok kedua terbesar adalah graduan yang mempunyai pekerjaan bertaraf kontrak (21.6 peratus) dan diikuti oleh graduan yang bekerja secara sementara (17.4 peratus). Hanya sebanyak 1.6 peratus menyatakan bahawa mereka bekerja sendiri dan 1.4 peratus bekerja dengan keluarga.

Sektor Pekerjaan

- 3.3 Secara keseluruhan, sektor swasta tempatan merupakan pembekal pekerjaan utama kepada graduan yang bekerja, iaitu sebanyak 43.3 peratus berada dalam sektor ini. Sebanyak 29.1 peratus pula bekerja dalam sektor kerajaan, diikuti sektor swasta multinasional dan swasta asing (12.2 peratus), perusahaan sendiri (5.1 peratus), badan berkanun (4.5 peratus), GLC (3.0 peratus) dan NGO (1.5 peratus).

Pendapatan Bulanan

- 3.4 Bagi graduan peringkat Ph.D, kumpulan terbesar, 60.3 peratus, berpendapatan RM5001 dan ke atas sebulan, dan majoriti graduan sarjana, 41.6 peratus, beroleh pendapatan bulanan sebanyak RM3001—RM5000. Kelompok terbesar graduan ijazah pertama, 26.2 peratus, ialah yang berpendapatan bulanan RM1501—RM2000, manakala kelompok terbesar lulusan diploma, 36.2 peratus, ialah yang berpendapatan RM1001—RM1500 sebulan. Dalam kalangan lulusan peringkat sijil, kumpulan terbesar, 59.4 peratus, ialah mereka yang berpendapatan bulanan RM501—RM1000.

Sektor Ekonomi

- 3.5 Kajian destinasi graduan bekerja dari sudut sektor ekonomi pula menunjukkan sebahagian besar, 77.3 peratus, berada dalam sektor perkhidmatan. Selebihnya bekerja dalam sektor pembuatan (10.4 peratus) dan sektor pembinaan (9.4 peratus). Tinjauan pada peringkat subsektor mendapati destinasi utama graduan yang bekerja ialah subsektor pendidikan (24.2 peratus). Subsektor ini juga menjadi tumpuan utama graduan Ph.D (85.3 peratus), graduan sarjana (51.7 peratus) dan graduan ijazah pertama (28.3 peratus). Bagaimanapun, kelompok terbesar graduan berdiploma, 9.8 peratus, bekerja dalam subsektor kesihatan dan kerja sosial, manakala kelompok terbesar lulusan sijil, 15.7 peratus, bekerja dalam subsektor perdagangan jual borong dan jual runcit, pemberian kenderaan bermotor, motosikal, barang persendirian dan isi rumah.

Tempoh Mendapat Pekerjaan

- 3.6 Secara umumnya, 86.2 peratus graduan yang bekerja mendapat pekerjaan dalam tempoh tiga bulan selepas tamat pengajian. Peratus mendapat pekerjaan dalam tempoh tersebut mengikut peringkat pengajian ialah 90.5 peratus bagi graduan ijazah pertama, graduan diploma (82.0 peratus), Ph.D (77.8 peratus) dan sarjana (76.9 peratus).

Maklumat Lain

- 3.7 Kajian terhadap graduan yang bekerja turut meninjau corak graduan mula mencari pekerjaan, sama ada masih mencari pekerjaan, mempunyai pekerjaan sampingan, dan sumber mendapatkan maklumat pekerjaan.

3.7.1 Sebanyak 69.9 peratus graduan mula berusaha secara aktif mencari pekerjaan semasa berada dalam semester akhir pengajian dan sejurus selepas tamat pengajian. Peratus yang berbuat demikian mengikut peringkat pengajian ialah 72.1 peratus bagi graduan ijazah pertama, lulusan diploma (69.7 peratus), sarjana (68.1 peratus), Ph.D (67.1 peratus) dan sijil (66.3 peratus).

3.7.2 Dalam kalangan graduan yang bekerja, sebanyak 51.6 peratus masih aktif mencari pekerjaan lain. Antara sebab utama mereka berbuat demikian ialah untuk mencari pekerjaan tetap (26.9 peratus), mencari pekerjaan yang setaraf dengan kelayakan (23.4 peratus), mendapatkan gaji yang lebih tinggi (20.8 peratus) dan mencari pekerjaan yang berkaitan dengan bidang pengajian (16.3 peratus).

3.7.3 Terdapat 11.4 peratus graduan yang bekerja menyatakan mereka mempunyai pekerjaan sampingan. Umumnya, antara sebab utama yang diberikan ialah untuk menambah pendapatan (81.2 peratus), diikuti mendapatkan pengalaman (61.7 peratus) dan mengisi masa lapang (40.2 peratus).

3.7.4 Sumber utama maklumat pekerjaan graduan yang bekerja ialah rakan, keluarga dan pensyarah (34.7 peratus), diikuti oleh media internet (18.5 peratus), media cetak (10.9 peratus) dan tawaran daripada majikan semasa mengikuti latihan industri (6.4 peratus).

3.7.5 Sebanyak 10.8 peratus daripada graduan yang bekerja menyatakan sudah memiliki pekerjaan sebelum melanjutkan pengajian. Peratus tertinggi ialah graduan Ph.D (39.1 peratus), diikuti graduan sarjana (30.4 peratus) dan ijazah pertama (11.5 peratus).

3.8 Graduan Bekerja Sendiri

3.8.1 Daripada 1,088 responden yang bekerja sendiri, 41.6 peratus adalah graduan ijazah pertama, diikuti 30.5 peratus graduan diploma dan 17.3 peratus graduan sijil. Dari sudut gender, 65.0 peratus adalah graduan lelaki dan 35.0 peratus adalah graduan perempuan.

Ringkasan Eksekutif

- 3.8.2 Dua kumpulan terbesar graduan yang bekerja sendiri, mengikut bidang pengajian utama, ialah graduan sastera dan sains sosial (45.8 peratus) dan graduan teknik (35.3 peratus).
- 3.8.3 Sebahagian besar graduan yang bekerja sendiri, 76.9 peratus, berada dalam kohort umur 21 tahun hingga 25 tahun.
- 3.8.4 Tiga jenis perniagaan yang menjadi tumpuan graduan yang bekerja sendiri ialah perundingan (11.6 peratus), kontraktor binaan, elektrik, paip dan kerja-kerja lain yang berkaitan (10.9 peratus), dan perusahaan restoran dan warung makan (8.5 peratus).
- 3.8.5 Kebanyakan graduan pascasiswazah dan ijazah pertama menyertai perusahaan sebagai perunding, manakala kebanyakan graduan peringkat diploma mencebur perniagaan kontraktor binaan, elektrik, paip dan kerja-kerja lain yang berkaitan, dan perusahaan restoran dan warung makan. Lulusan peringkat sijil lebih cenderung kepada perniagaan dalam perusahaan jahitan pakaian, perusahaan butik, pusat kecantikan dan solekan, dan kontraktor binaan, elektrik, paip dan kerja-kerja lain yang berkaitan.
- 3.8.6 Sumber modal utama kebanyakan graduan untuk memulakan perniagaan ialah modal sendiri (50.4 peratus), diikuti keluarga (26.9 peratus) dan rakan kongsi (18.8 peratus).
- 3.8.7 Sebanyak 20.1 peratus graduan ijazah pertama yang bekerja sendiri memperoleh pendapatan bulanan RM1001–RM1500. Graduan diploma (34.6 peratus) dan graduan sijil (37.2 peratus) pula memperoleh RM501–RM1000 sebulan.
- 3.8.8 Dari sudut umur, majoriti graduan bekerja sendiri yang berumur 31 tahun dan ke atas memperoleh pendapatan bulanan melebihi RM2000 manakala kebanyakan graduan yang berumur 30 tahun dan ke bawah beroleh pendapatan bulanan kurang daripada RM2000.

4.0 Graduan Melanjutkan Pengajian

- 4.1 Secara umumnya, sebanyak 32.9 peratus responden memaklumkan mereka sedang melanjutkan pengajian. Peratus graduan lelaki yang melanjutkan pengajian ialah 34.7 peratus manakala graduan perempuan ialah 31.8 peratus.
- 4.2 Sebahagian besar graduan, 83.0 peratus, melanjutkan pengajian secara sepenuh masa.
- 4.3 Sebanyak 42.1 peratus daripada graduan yang melanjutkan pengajian berbuat demikian ke peringkat ijazah pertama, diikuti ke peringkat sarjana (26.1 peratus) dan diploma (15.1 peratus).
- 4.4 Institusi pilihan utama graduan yang melanjutkan pengajian, terutamanya graduan IPTA, ialah IPTA. Bagi graduan IPTS pula, majoriti memilih IPTS (48.4 peratus) dan IPTA (40.0 peratus). Majoriti graduan politeknik peringkat diploma, memilih IPTA, manakala graduan peringkat sijil politeknik dan kolej komuniti pula memilih politeknik.

- 4.5 Sekitar 85.0 peratus responden menyatakan mereka melanjutkan pengajian dalam bidang pengajian yang berkaitan dengan pengajian sebelumnya.
- 4.6 Tiga sebab utama graduan melanjutkan pengajian ialah untuk meningkatkan tahap kelayakan akademik (35.4 peratus), meluaskan prospek kerjaya (24.7 peratus) dan minat yang mendalam mencari ilmu (22.9 peratus).
- 4.7 Bagi lulusan Ph.D, sarjana dan diploma lepasan ijazah, sebab utama mereka melanjutkan pengajian ialah minat yang mendalam bagi mencari ilmu. Bagi graduan sijil, diploma, diploma lanjutan dan ijazah pertama pula ialah untuk meningkatkan tahap kelayakan akademik. Manakala graduan profesional memberikan sebab untuk meningkatkan prospek kerjaya.
- 4.8 PTPTN merupakan pembiaya utama (43.4 peratus) graduan yang melanjutkan pengajian, diikuti pembiayaan secara persendirian (19.4 peratus), KPT (11.5 peratus) dan MARA (6.9 peratus).

5.0 Graduan Warganegara yang Belum Bekerja

- 5.1 Sebanyak 26.7 peratus daripada keseluruhan responden menyatakan mereka belum bekerja semasa kajian dijalankan. Sebahagian besar, 71.8 peratus, daripada mereka memaklumkan sedang mencari pekerjaan dan 16.7 peratus sedang menunggu penempatan bagi melanjutkan pengajian.
- 5.2 Peratus yang menyatakan belum bekerja adalah tinggi dalam kelompok graduan peringkat sijil, iaitu 40.6 peratus. Ini diikuti graduan ijazah pertama (29.2 peratus), graduan diploma (22.6 peratus) dan graduan sarjana (8.2 peratus). Dalam kalangan graduan Ph.D pula, kadar belum bekerja ialah 2.8 peratus.
- 5.3 Kumpulan terbesar yang menyatakan belum bekerja ialah lulusan bidang sastera dan sains sosial (45.9 peratus), diikuti graduan bidang teknik (31.9 peratus), lulusan sains (13.0 peratus), lulusan teknologi maklumat dan komunikasi (7.6 peratus), dan lulusan pendidikan (1.6 peratus).
- 5.4 Sekitar 73.0 peratus graduan belum bekerja melaporkan pendapatan bulanan keluarga mereka kurang daripada RM2000. Secara terperinci, 29.5 peratus daripadanya berada dalam kumpulan pendapatan bulanan keluarga RM501–RM1000, sebanyak 18.5 peratus pula dalam kumpulan RM1001–RM1500, diikuti 12.8 peratus berpendapatan bulanan keluarga RM500 dan ke bawah, manakala sebanyak 12.2 peratus dalam kumpulan RM1501–RM2000.
- 5.5 Tiga kursus tambahan yang menjadi pilihan utama graduan belum bekerja bagi meningkatkan peluang mendapat pekerjaan ialah kemahiran berbahasa Inggeris (74.1 peratus), pembangunan kerjaya (58.7 peratus), dan kemahiran teknologi maklumat dan komunikasi (56.5 peratus).
- 5.6 Sebanyak 65.1 peratus graduan yang belum bekerja menyatakan pernah menghadiri temu duga pekerjaan, sebanyak 60.6 peratus pernah menghadiri temu duga sekali hingga lima kali, dan sebanyak 34.9 peratus pula menyatakan tidak pernah menghadiri sebarang temu duga.

Ringkasan Eksekutif

6.0 Graduan yang Pernah Mengikuti Latihan Industri

- 6.1 Sebanyak 64.8 peratus graduan ijazah pertama dan 50.7 peratus graduan diploma pernah mengikuti latihan industri semasa melanjutkan pengajian di IPT masing-masing.
- 6.2 Majoriti graduan ijazah pertama, 61.2 peratus, mengikuti latihan industri dalam tempoh satu hingga tiga bulan, manakala sebahagian besar graduan diploma, 74.5 peratus, mengikuti latihan industri selama empat hingga enam bulan.
- 6.3 Sektor swasta tempatan merupakan sektor utama yang membekal latihan industri kepada graduan ijazah pertama (41.8 peratus) dan diploma (56.2 peratus). Sektor kedua tertinggi ialah sektor kerajaan.
- 6.4 Mengikut kategori industri, pembuatan dan perkilangan adalah industri utama yang memberi tempat latihan kepada graduan ijazah pertama (13.3 peratus) dan diploma (17.2 peratus), diikuti industri pendidikan (12.4 peratus) bagi graduan ijazah pertama dan industri pembinaan (14.3 peratus) bagi graduan diploma.
- 6.5 Dalam kalangan graduan ijazah pertama yang menyertai latihan industri, sebanyak 56.4 peratus menyatakan mereka menerima elaun semasa latihan. Dalam kalangan graduan diploma pula, sebanyak 58.4 peratus melaporkan menerima elaun.
- 6.6 Jumlah elaun yang diterima oleh graduan yang menjalani latihan industri adalah berbeza-beza. Majoriti graduan ijazah pertama, 64.3 peratus, mendapat elaun sebanyak RM201–RM500. Graduan diploma, 72.3 peratus, mendapat elaun antara RM101–RM400.

7.0 Graduan Berketurunan Orang Asli

- 7.1 Secara keseluruhan, daripada 72 responden Orang Asli, peratus yang menyatakan bekerja dan belum bekerja adalah sama, iaitu masing-masing 34.7 peratus. Selebihnya, 15.3 peratus menyatakan menunggu penempatan pekerjaan, 13.9 peratus melanjutkan pengajian dan 1.4 peratus sedang mengikuti pelbagai latihan bagi meningkatkan kemahiran. Dalam kalangan graduan yang belum bekerja itu, sebanyak 80.0 peratus menyatakan sedang mencari pekerjaan.
- 7.2 Dari sudut peringkat pengajian, peratus tertinggi yang bekerja ialah graduan sarjana, 66.7 peratus, diikuti graduan ijazah pertama (35.9 peratus), graduan diploma (31.6 peratus) dan lulusan sijil (27.3 peratus). Manakala dari sudut bidang pengajian pula, peratusan bekerja dalam kalangan graduan bidang teknik, 46.7 peratus, adalah yang tertinggi. Ini diikuti oleh graduan bidang teknologi maklumat dan komunikasi (42.9 peratus), graduan bidang sastera dan sains sosial (32.4 peratus), graduan bidang sains (30.0 peratus), dan graduan pendidikan (16.7 peratus).
- 7.3 Tiga kumpulan pekerjaan utama graduan Orang Asli yang bekerja ialah pekerja profesional (44.0 peratus), pekerja perkhidmatan dan jualan (24.0 peratus), dan pekerja perkeranian (20.0 peratus). Kesemua graduan sarjana dan 57.2 peratus graduan ijazah pertama Orang Asli

yang bekerja merupakan pekerja profesional. Hampir separuh lulusan diploma, 49.9 peratus, adalah pekerja perkhidmatan dan jualan.

- 7.4 Sebanyak 48.0 peratus daripada graduan Orang Asli yang bekerja mendapat pekerjaan bertaraf tetap. Selebihnya memiliki pekerjaan bertaraf kontrak (24.0 peratus) dan yang bekerja sementara ialah 24.0 peratus. Sebanyak 4.0 peratus pula menyatakan bekerja sendiri.
- 7.5 Destinasi utama graduan Orang Asli yang bekerja ialah sektor swasta tempatan (44.0 peratus) dan sektor kerajaan (40.0 peratus). Manakala penelitian dari sudut sektor ekonomi pula mendapati sebahagian besar, 88.0 peratus, berada dalam sektor perkhidmatan dengan kelompok tertinggi bekerja dalam subsektor pendidikan (28.0 peratus).
- 7.6 Dari sudut pendapatan bulanan, kelompok tertinggi graduan Orang Asli yang bekerja, 36.0 peratus, memperoleh RM501–RM1000. Kesemua graduan sarjana memperoleh pendapatan bulanan melebihi RM2000, dan sebanyak 35.8 peratus graduan ijazah pertama memperoleh pendapatan RM2001–RM2500 sebulan. Manakala kumpulan terbesar lulusan diploma dan lulusan sijil, masing-masing 66.7 peratus dan 100.0 peratus, berada dalam pendapatan bulanan RM501–RM1000.

8.0 Graduan OKU

- 8.1 Secara keseluruhan, daripada 353 responden OKU, sebanyak 41.1 peratus menyatakan bekerja. Selebihnya menyatakan belum bekerja (32.6 peratus), melanjutkan pengajian (18.1 peratus), menunggu penempatan pekerjaan (7.1 peratus) dan mengikuti latihan untuk meningkatkan kemahiran (1.1 peratus). Dalam kalangan graduan yang belum bekerja itu, sebanyak 65.3 peratus menyatakan sedang mencari pekerjaan.
- 8.2 Empat kumpulan pekerjaan utama graduan OKU ialah kumpulan profesional (30.3 peratus), pekerja perkeranian (20.0 peratus), juruteknik dan profesional berkaitan (15.9 peratus) dan pekerja perkhidmatan dan jualan (15.9 peratus).
- 8.3 Sebanyak 46.9 peratus graduan OKU yang bekerja menyatakan pekerjaan mereka bertaraf tetap, diikuti pekerjaan bertaraf sementara (31.7 peratus) dan kontrak (17.9 peratus). Selebihnya, masing-masing 2.1 peratus dan 1.4 peratus, menyatakan bekerja dengan keluarga dan bekerja sendiri.
- 8.4 Sektor tumpuan graduan OKU yang bekerja ialah sektor swasta tempatan (53.2 peratus), diikuti sektor kerajaan (23.4 peratus), dan sektor swasta multinasional dan swasta asing (6.9 peratus). Dari sudut sektor ekonomi pula, sebahagian besar, 77.1 peratus, bekerja dalam sektor perkhidmatan. Pada peringkat subsektor, kumpulan terbesar graduan OKU yang bekerja berada dalam subsektor pendidikan (15.3 peratus).
- 8.5 Secara keseluruhan, kumpulan terbesar, 29.0 peratus, graduan OKU yang bekerja memperoleh pendapatan bulanan RM501–RM1000. Kesemua graduan Ph.D yang bekerja beroleh pendapatan melebihi RM3000 sebulan, manakala 66.6 peratus graduan sarjana berpendapatan bulanan RM2501 dan ke atas. Dalam kalangan graduan ijazah pertama yang

Ringkasan Eksekutif

bekerja, sebanyak 33.3 peratus memperoleh RM1501–RM2000 sebulan. Peratus tertinggi dalam kalangan graduan diploma ialah yang mendapat RM501–RM1000 sebulan (42.1 peratus), manakala peratus tertinggi dalam kalangan graduan sijil, 46.6 peratus, ialah yang berpendapatan bulanan RM500 dan ke bawah.